

ഉറയുടെ രൂപം

ശ്രവണം: മനാസിക അൽ ഹജ്ജ് വൽ ഉറ വൽ മൾറൂഅ് ഫി സ്സിയാറഃ
ശ്രവകർത്താവ്: ശൈഖ് മുഹമ്മദു ബ്ൻ സാലിഹ് അൽഉസൈമീൻ (റഹി)
വിവർത്തനം: മുഹമ്മദ്കുട്ടി കടന്നമണ്ണ

ഇഹ്റാം, ത്വവാഫ്, സഅ്യാ, മുണ്യാനം അല്ലെങ്കിൽ മുടി മുറിക്കൽ എന്നിവയുൾക്കൊള്ളുന്ന കർമ്മമാണ് ഉറ.

(ഹജ്ജിന്റെയോ, ഉറയുടെയോ) കർമ്മത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന നിയുത്തും അതിന്റെ വസ്ത്രം ധരിക്കലുമാണ് ഇഹ്റാം കൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ. അതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ആൾക്ക് ജനാബത്താകാൻ കുള്ളിക്കുന്ന പോലെ കുള്ളിക്കലും, തന്റെ തലയിലും താടിയിലും മറ്റും ദുഹ്ന, ഉഴ് പോലത്തെ ഏറ്റവും നല്ലയിനം സുഗന്ധം പുശലും സുന്നത്താണ്. ആയിശ (റ)വിൽ നിന്നും നിവേദനം, അവർ പറയുന്നു:

'നബി (സ) ഇഹ്റാം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്കലുള്ള ഏറ്റവും നല്ലയിനം സുഗന്ധം പുരട്ടാനുണ്ടായിരുന്നു, പിന്നീട് അതിന് (ഇഹ്റാമിന്) ശേഷവും കസ്തുരിയുടെ പാടുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയിലും താടിയിലുമെല്ലാം ഞാൻ കാണുകയും ചെയ്തിരുന്നു.'

ഇഹ്റാമിനുവേണ്ടി കുള്ളിക്കൽ സ്ത്രീക്കും പുരുഷനും സുന്നത്താണ്. ആർത്തവകാരിക്കും പ്രസവിച്ചവൾക്കും പോലും. ജാബിർ(റ)വിൽ നിന്നും നിവേദനം, അസ്മാഅ് ബിൻത് ഉമൈസ് (റ) ദുൽഹുലൈഫയിൽ വെച്ച് മുഹമ്മദുബ്നു അബീബകറിനെ പ്രസവിച്ച വേളയിൽ നബി (സ) അവരോട് പറഞ്ഞു: 'നീ കുള്ളിക്കുകയും വസ്ത്രം കൊണ്ട് തറ് കെട്ടിയടുക്കുകയും ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്യുക' (മുസ്ലിം).

കുള്ളിക്കുകയും സുഗന്ധം പുശുകയും ചെയ്ത ശേഷം ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രം ധരിക്കണം. പുരുഷന്മാർക്ക് ഒരു ഉടുമുണ്ടും ഒരു തട്ടവുമാണ് ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രം. സ്ത്രീക്ക് ഭംഗി പ്രകടിപ്പിക്കാത്ത അവൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന വസ്ത്രം ധരിക്കാവുന്നതാണ്. അവൾ മുഖം മറക്കാനോ കൈയറ്റ ധരിക്കാനോ പാടില്ല. എന്നാൽ അന്യപുരുഷന്മാരുടെ അടുക്കൽ അവൾ മുഖം മറക്കേണ്ടതാണ്.

ശേഷം ഫർദ് നമസ്കാരത്തിന്റെ സമയമാണെങ്കിൽ ആർത്തവകാരിയും പ്രസവിച്ചവളുമല്ലാത്തവർ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ രണ്ട് റക്അത്ത് വുദുവിന്റെ സുന്നത്ത് നമസ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. (അല്ലാതെ ഇഹ്റാമിന് പ്രത്യേകമായ സുന്നത്ത് നമസ്കാരമില്ല).

നമസ്കാരത്തിൽ നിന്നും വിരമിച്ചാൽ ശേഷം ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കണം. അതിന് 'ലബ്ബൈക്ക ഉറതൻ എന്ന് പറയുക.' ശേഷം തൽബിയത്ത് ചൊല്ലണം. അതിന്റെ പദങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്.

(لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُكْرِمَاتُ لَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ)

(ലബ്ബൈക്കല്ലാഹുമ്മ ലബ്ബൈക്, ലബ്ബൈക്ക ലാ ശരീക്ക ലക്ക ലബ്ബൈക്, ഇന്നൽഹംദ വന്നിഅ്മത, ലക്ക വൽമുക്രീമ് ലാ ശരീക്ക ലക്). 'അല്ലാഹുവേ നിന്റെ വിളിക്കുത്തരം ചെയ്ത് കൊണ്ട് ഞങ്ങൾ ഇതാ വന്നിരിക്കുന്നു, ഞങ്ങൾ നിനക്കുത്തരം ചെയ്തിരിക്കുന്നു, നിനക്ക് യാതൊരു പങ്കുകാരുമില്ല, നിനക്ക് ഞങ്ങൾ ഉത്തരം ചെയ്തിരിക്കുന്നു, തീർച്ചയായും എല്ലാ സ്തുതിയും എല്ലാ അനുഗ്രഹങ്ങളും എല്ലാ ആധിപത്യവും നിനക്കാണ്. നിനക്ക് യാതൊരു

പങ്കുകാരുമില്ല. ഇതാണ് പ്രവാചകന്റെ തൽബിയത്തിന്റെ രൂപം. ചിലപ്പോൾ അദ്ദേഹം

എന്നുകൂടി അധികരിച്ചിരുന്നു. പുരുഷന്മാർ തൽബിയത്ത് ഉച്ചത്തിലാക്കലാണ് സുന്നത്ത്. സാഇബ് ഇബ്നുഖലാദ് (റ)വിൽ നിന്നും നിവേദനം, നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'നിയ്യത്ത് ഉച്ചരിക്കലും തൽബിയത്ത് ചൊല്ലലും ഉറക്കെയൊക്കെ സ്വഹാബത്തിനോട് കൽപ്പിക്കണമെന്ന് ജിബ്രീൽ എന്റെ അടുക്കൽ വരികയും കൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു' (അൽഖംസ). കാരണം, നിയ്യത്ത് ഉറക്കെയൊക്കുന്നതിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ചിഹ്നങ്ങളെ പ്രകടിപ്പിക്കലും തൗഹീദിന്റെ പ്രഖ്യാപനവും ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ സ്ത്രീ തൽബിയത്തോ മറ്റേതെങ്കിലും ദിക്റുകളോ ഉറക്കെയൊക്കെ പാടില്ല. കാരണം, മറച്ചു വെക്കലാണ് സ്ത്രീയുടെ ബാധ്യത.

ജനങ്ങളോട് ഹജ്ജിന് വരാനായി ഇബ്രാഹീം നബി(അ)യുടെയും മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെയും നാവിലൂടെ അല്ലാഹു പ്രഖ്യാപിച്ച വിളി യുടെ ഉത്തരമാണ് തൽബിയത്തിന്റെ വിവക്ഷ.

'(അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തോട് പറഞ്ഞു:) ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നീ തീർത്ഥാടനത്തെപ്പറ്റി വിളംബരം ചെയ്യുക. നടന്നുകൊണ്ടും വിദ്വരമായ സകല മലമ്പാതകളിലൂടെയും വരുന്ന, എല്ലാവിധ മെലിഞ്ഞ ഒട്ടകങ്ങളുടെ പുറത്ത് കയറിയും അവർ നിന്റെയടുത്ത് വന്നുകൊള്ളും' (ഹജ്ജ്: 27).

ഇഹ്റാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നയാൾ തനിക്ക് രോഗമോ അതുപോലെ മറ്റു വല്ലതുമാകാതെ തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ തടസ്സമാവുമെന്ന് ഭയപ്പെട്ടാൽ ഇഹ്റാമിന്റെ നിയ്യത്തിൽ അയാൾക്ക് നിബന്ധന വെക്കാവുന്നതാണ്. 'എന്നെ രോഗമോ, വൈകലോ, മറ്റു എന്തെങ്കിലുമോ എന്റെ കർമ്മങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിൽ നിന്നും എന്നെ തടയുന്ന പക്ഷം ഞാൻ അവിടെ വെച്ച് ഇഹ്റാമിൽ നിന്നും മോചിതനാവുന്നതാണ് എന്ന് ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞാൽ മതി. നബി (സ) സുബൈറിന്റെ മകൾ ദിബ്ബാഅത്തിന്റെ അടുക്കൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: 'നീ ഹജ്ജ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ? അവർ പറഞ്ഞു: 'അല്ലാഹുവാണ് ഞാൻ വേദന മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ' അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

(حجي واشترطي ، وقولي : اللهم محلي حيث حبستني ، وقال : إن لك على ربك ما استتيت) (متفق عليه)

'നീ ഹജ്ജ് ചെയ്യുക, നിബന്ധന വെക്കുകയും ചെയ്യുക. നീ ഇപ്രകാരം പറയുക: 'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ സ്ഥാനം ഞാൻ തടയപ്പെട്ട ഇടമാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'നീ ഒഴിച്ച് നിറുത്തിയത് നിനക്ക് വകവെച്ചുതരൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ബാധ്യതയാണ് (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

എന്നാൽ തടസ്സങ്ങളൊന്നും ഭയപ്പെടാത്ത ഒരാൾക്ക് നിബന്ധന വെക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യമില്ല. കാരണം നബി (സ) ഇഹ്റാം ചെയ്തപ്പോൾ അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'നിങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്നും നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക' (മുസ്ലിം). അതു പോലെ അദ്ദേഹം എല്ലാവരോടും മായി നിബന്ധനവെക്കാൻ പൊതുവായ കൽപ്പന നൽകിയിട്ടില്ല. മറിച്ച് രോഗമുള്ളതിനാലും തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഭയന്നതിനാലും, അപ്രകാരം ദുബായ് ബിൻത് സുബൈറിനോട് മാത്രമാണ് അദ്ദേഹം കൽപ്പിച്ചത്.

ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചയാൾ തൽബിയത്ത് ധാരാളമായി ചൊല്ലണം. കാരണം അതാണ് കർമ്മത്തിന്റെ വാക്കാലുള്ള അടയാളം. പ്രത്യേകിച്ചും യാത്രയിൽ കയറ്റങ്ങൾ കയറുമ്പോൾ, ഇറക്കങ്ങൾ ഇറങ്ങുമ്പോൾ, രാത്രിയാവുമ്പോൾ, പകലാവുമ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പാപത്തെക്കുറിച്ചോ ഭയത്തെക്കുറിച്ചോ മനസ്സിലുടക്കമുണ്ടാവുമ്പോഴൊക്കെ തൽബിയത്ത് അധികരിപ്പിക്കുന്നത് നല്ലതാണ്.

ഉറവിൽ തൽബിയത്ത് ചൊല്ലേണ്ടത് ഇഹ്റാം ചെയ്യുന്നത് മുതൽ ത്വവാഹ് ആരംഭിക്കുന്നതുവരെയും, ഹജ്ജിൽ തൽബിയത്ത് ഇഹ്റാം ചെയ്തതു മുതൽ പെരുന്നാൾ ദിവസം ജംറത്തുൽ അഖബയിൽ എറിയുന്നതുവരെയുമാണ്.

മക്കയോടടുക്കുമ്പോൾ അതിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനായി കുളിക്കാൻ സാധ്യമാവുമെങ്കിൽ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് നല്ലതാണ്. കാരണം നബി (സ) മക്കയിൽ പ്രവേശിക്കാൻ കുളിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഉമർ(റ)വിൽ നിന്നും നിവേദനം, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'നബി (സ) മക്കയിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ബത്വഹായുടെ മേലേ വഴിയലുടെ വരികയും തിരിച്ചുപോവുമ്പോൾ താഴെ വഴിയലുടെ പോവുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). അതിനാൽ ഹാജിക്ക് നബി (സ) പ്രവേശിച്ച മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ പ്രവേശിക്കുവാനും പുറപ്പെട്ടുപോയ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ പോവാനും സാധ്യമായാൽ അത് ഉത്തമമാണ്.

മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ എത്തിയാൽ തന്റെ വലത്തെ കാൽ വെച്ച് അകത്ത് കേറണം. അപ്പോൾ

(بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ . أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَيُوجِّهَهُ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)

(ബിസ്മില്ലാഹി വസ്തുലാത്തു വസ്തുലാമു അലാ റസൂലില്ലാഹി, അല്ലാഹുമ്മഗ്ഫിർ ലീ ദുനുബീ വഫ്തഹ്ലീ അബ്വാബ റഹ്മത്തിക്, അഊദു ബില്ലാഹിൽ അദീം വബിവജ്ഹിഹിൽ കരീം, വ സുൽത്വാനിഹിൽ ഖദീം മിനശൈത്വാനി റജീം) എന്ന് ചൊല്ലുകയും വേണം. 'അല്ലാഹുവേ നിന്റെ നാമത്തിൽ, അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതരുടെ മേൽ രക്ഷയും സമാധാനവും ഉണ്ടാവട്ടെ, അല്ലാഹുവേ എന്റെ പാപങ്ങൾ എനിക്ക് നീ പൊറുത്ത് തരേണമേ, നിന്റെ കാരണത്തിന്റെ കവാടം എനിക്ക് നീ തുറന്ന് തരികയും ചെയ്യേണമേ, അത്യുദാരമായ അവന്റെ വജ്ഹ് കൊണ്ടും അനാദിയായ അവന്റെ അധികാരം കൊണ്ടും ശപിച്ചാട്ടപ്പെട്ട പിശാചിൽ നിന്നും മഹാനായ അല്ലാഹുവോട് ഞാൻ രക്ഷ തേടുന്നു' എന്നാണിതിന്റെ സാരം.

അല്ലാഹുവോടുള്ള ഭയഭക്തിയോടെയും താഴ്മയോടെയും മഹത്വപ്പെടുത്തലോടെയും അല്ലാഹുവിന്റെ പവിത്രമായ ഭവനത്തിലേക്ക് എളുപ്പത്തിൽ എത്തിച്ചു തന്നതിനുള്ള നന്ദിയോടെയും ആണ് പള്ളിയിൽ പ്രവേശിക്കേണ്ടത്.

ശേഷം ത്വവാഫ് തുടങ്ങാനായി ഹജറൽ അസ്വദിന്റെ നേരെ കഅ്ബത്തിലേക്ക് ചെല്ലണം. 'ഞാൻ ത്വവാഫിന് നിയുത്ത് ചെയ്യുന്നു' എന്ന് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല. പ്രത്യേകം നിയുത്തും ആവശ്യമില്ല. അപ്രകാരം പ്രവാചകനിൽ നിന്നും പഠിപ്പിക്കപ്പെട്ടില്ല. നിയുത്തിന്റെ സ്ഥാനം മനസ്സാണ് താനും. (അത് ചൊല്ലിപ്പറയൽ ബിദ്അത്താണ്).

ശേഷം തന്റെ വലത്തെ കൈ കൊണ്ട് ഹജറൽ അസ്വദി സ്പർശിക്കുകയും സാധ്യമായെങ്കിൽ ഹജറിനെ ചുംബിക്കുകയും വേണം. അല്ലാഹുവിനെ മഹത്വപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഈ കാര്യം ചെയ്യുന്നത്, അതല്ലാതെ ആ കല്ലിന് ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന വിശ്വാസത്തോടെയല്ല. അത് അല്ലാഹുവിനുള്ള ഒരു അനുസരണം മാത്രമാണ്.

അമീറുൽമുഅ്മിനീൻ ഉമറുബ്നുൽ ഖത്വാബ് ഹജറിനെ ചുംബിക്കുമ്പോൾ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരുന്നു:

(إني أعلم أنك حجر ، لا تضر ولا تنفع ، لو لا أنني رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقبلك ما قبلتك) (

'നീ വെറുമൊരു കല്ലാണെന്ന് എനിക്കറിയാം, നീ ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ ചെയ്യുകയില്ല. റസൂലുല്ലാഹി (സ) നിന്നെ ചുംബിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ നിന്നെ ചുംബിക്കുമായിരുന്നില്ല' (അൽജമാഅ:).

ചുംബിക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ തന്റെ കൈ കൊണ്ട് തൊടുകയും ശേഷം കൈ ചുംബിക്കുകയും ചെയ്താൽ മതി. ഇബ്നുഉമർ (റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഹദീസ് ഇമാം ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും ഉദ്ദരിക്കുന്നു: 'അദ്ദേഹം ഹജറിനെ തന്റെ കൈ കൊണ്ട് സ്പർശിക്കുകയും ശേഷം തന്റെ കൈ ചുംബിക്കുകയും ചെയ്തു, ശേഷം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'നബി (സ) ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് കണ്ട ശേഷം ഞാനത് ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടേയില്ല'.

ഇനി തന്റെ കൈ കൊണ്ട് സ്പർശിക്കാൻ ഒരാൾക്ക് സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ അതിന് വേണ്ടി തികിത്തിരിക്കരുത്. കാരണം തിരക്കൽ തനിക്കും മറ്റുള്ളവർക്കും ഒരുപോലെ ഉപദ്രവമാണല്ലോ. ഒരു പക്ഷെ അത് വല്ല വിപത്തും ഉണ്ടാക്കി വെച്ചേക്കാം. അത് ഭയഭക്തി ഇല്ലാതാക്കുകയും, ത്വവാഫിൽ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന ആരാധന എന്ന ലക്ഷ്യത്തിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കുകയും ചെയ്യും. അതുപോലെ ചിലപ്പോൾ അത് ബഹളവും തർക്കങ്ങളും സംഘട്ടനവും വരെ ഉണ്ടാക്കിയേക്കാം.

ദൂരെ നിന്നാണെങ്കിലും ശരി ഹജറിന്റെ നേരെ ചൂണ്ടിയാൽ മതി. ഇബ്നുഅബ്ബാസ്(റ)വിൽ നിന്നും ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന ഹബീസിൽ കാണാം 'നബി (സ) ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്ത് ത്വവാഫ് ചെയ്തു, ഹജറിന്റെ അടുക്കൽ എത്തുമ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹം ആംഗ്യം കാണിച്ചു' (ബുഖാരി). മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ തന്റെ അടുക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു വസ്തു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ആംഗ്യം കാണിക്കുകയും തക്ബീർ ചൊല്ലുകയും ചെയ്തു' എന്നും ഉണ്ട്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'നബി (സ) ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് കണ്ട ശേഷം ഞാൻ അത് ഒഴിവാക്കിയിട്ടേയില്ല'

ശേഷം കഅ്ബയെ തന്റെ ഇടതുഭാഗത്താക്കിക്കൊണ്ട് ത്വവാഫ് ആരംഭിക്കുക, റൂക്നൂൽ യമാനിയുടെ അടുത്തെത്തിയാൽ സാധ്യമായെങ്കിൽ മാത്രം അതിനെ സ്പർശിക്കണം, ചുംബിക്കാൻ പാടില്ല. പ്രയാസമെങ്കിൽ സ്പർശിക്കേണ്ടതില്ല. അതിനായി തിരക്കാൻ പാടില്ല.

ഹജറുൽ അസ്വദും റൂക്നൂൽ യമാനിയുമല്ലാതെ കഅ്ബയുടെ മറ്റൊരു ഭാഗവും സ്പർശിക്കാൻ പാടില്ല. നബി (സ) അവ രണ്ടുമല്ലാതെ സ്പർശിച്ചിട്ടുമില്ല.

ഇമാം അഹ്മദിന്റെ മുസ്നദിൽ കാണാം, ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) വിൽ നിന്നും മുജാഹിദ് (റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു, ഇബ്നുഅബ്ബാസ് (റ) മുആവിയ (റ)വിന്റെ കൂടെ ത്വവാഫ് ചെയ്യുകയായിരുന്നു, മുആവിയ (റ) കഅ്ബയുടെ എല്ലാ മൂലകളും സ്പർശിക്കാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) ചോദിച്ചു: 'നിങ്ങൾ എന്താണ് കഅ്ബയുടെ എല്ലാ കോണുകളും സ്പർശിക്കുന്നത്? നബി (സ) ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ. അപ്പോൾ മുആവിയ (റ) പറഞ്ഞു: 'കഅ്ബയിലെ ഒരു ഇടവും ഒഴിവാക്കപ്പെടാനില്ല' അപ്പോൾ ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) പറഞ്ഞു:

﴿ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ﴾ (21 :)

നിങ്ങൾക്ക് പ്രവാചകനിൽ ഉത്തമമായ മാതൃകയുണ്ട്. അപ്പോൾ മുആവിയ (റ) പറഞ്ഞു: 'താങ്കൾ പറഞ്ഞതാണ് സത്യം' റൂക്നൂൽ യമാനിക്കും ഹജറുൽ അസ്വദിനും ഇടയിൽ

﴿ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴾

(റബ്ബനാ ആതിനാ ഫിദ്ദുന്യാ ഹസനതൻ വഫിൽ ആഖിറത്തി ഹസനതൻ വഖിനാ അദാബന്നാർ) 'ഞങ്ങളുടെ നാഥാ ഞങ്ങൾക്ക് നീ ഇഹലോകത്ത് നല്ലത് പ്രദാനം ചെയ്യേണമേ, പരലോകത്തും ഞങ്ങൾക്ക് നീ നല്ലത് പ്രദാനം ചെയ്യേണമേ, നരക ശിക്ഷയിൽ നിന്നും ഞങ്ങളെ നീ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ', എന്ന് പറയണം.

ഓരോ പ്രാവശ്യം ഹജറിന്റെ അടുക്കലൂടെ നടന്നുപോവുമ്പോഴും നേരത്തെ ചെയ്തപോലെ ചെയ്യുകയും തക്ബീർ ചൊല്ലുകയും വേണം. ത്വവാഫുകളിലുടനീളം തനിക്കു ആവശ്യമുള്ള പ്രാർത്ഥനകൾ പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ ദിക്റുകളും ഖുർആൻ പാരായണവും നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യാം. കാരണം കഅ്ബാ ത്വവാഫും സ്വഹാമർവയിലെ സഅ്തും ജംറകളെ എറിയലും നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവെക്കുറിച്ച് സ്മരണ നിലനിറുത്താൻ വേണ്ടി മാത്രമാണ്. (ത്വവാഫുകളിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ പ്രത്യേകം ദുആകൾ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല, റൂക്നൂൽ യമാനിക്കും ഹജറുൽ അസ്വദിനും ഇടയിലുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞതൊഴികെ).

ഈ ത്വവാഫിൽ (മക്കയിൽ എത്തിയ ശേഷം ചെയ്യുന്ന ആദ്യത്തെ ത്വവാഫ്, ത്വവാഫുൽ ഖുദൂം) പുരുഷന്മാർക്ക് 'ഇദ്ത്രിബാഅ്' ചെയ്യലും (തട്ടം വലത്തെ കക്ഷത്തിനടിയിലൂടെ എടുത്ത് രണ്ടറ്റവും ഇടത്തെ ചുമലിന്മേൽ ഇട്ട്, വലത്തെ ചുമൽ തുറന്നിടുക) ആദ്യത്തെ മൂന്ന് ചുറ്റിൽ 'റമൽ' നടക്കലും (കാലുകൾ അടുപ്പിച്ച് വെച്ച് ധൃതിയിൽ നടക്കുക) സുന്നത്താണ്.

ത്വവാഫിന് ഏഴ് ചുറ്റുകളാണുള്ളത്, ഓരോ ചുറ്റും ഹജറുൽ അസ്വദിൽ നിന്നും തുടങ്ങി അതിന്റെ അടുക്കൽ തന്നെ അവസാനിക്കുന്നു. ഹിജ്റിന് ഉള്ളിലൂടെ (കഅബയുടെ പുറത്ത് കാണുന്ന കമാനാകൃതിയിലുള്ള ചുമലിനകത്തുള്ള ഭാഗം) ത്വവാഫ് ചെയ്താൽ ശരിയാവുകയില്ല. (കാരണം ഇത് കഅബക്ക് ഉള്ളിൽപ്പെട്ടതാണ്).

ഏഴ് ത്വവാഫ് പൂർത്തിയാക്കിയാൽ ഇബ്റാഹിം മഖാമിനരികിലേക്ക് ചെല്ലുകയും, അതിന്റെ പിന്നിലായി രണ്ട് റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കുകയും വേണം. സാധ്യമായാൽ അതിന്റെ അടുത്ത് നിൽക്കുക, സാധിക്കാത്ത പക്ഷം വിദൂരത്തും നിന്ന് നമസ്കരിക്കാം. അതിൽ ഒന്നാമത്തെ റക്അത്തിൽ ഫാതിഹക്ക് ശേഷം എന്ന സുറത്തും രണ്ടാമത്തെ റക്അത്തിൽ എന്ന സുറത്തും ഓതണം. അതിന് ശേഷം സാധ്യമായാൽ വീണ്ടും ഒരിക്കൽക്കൂടി ഹജറുൽ അസ്വദിന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് അതിനെ സ്പർശിക്കണം, സാധ്യമായില്ലെങ്കിൽ അതിലേക്ക് ആംഗ്യം കാണിച്ചാൽ മതി. ശേഷം സഅ്യാ് ചെയ്യാനായി പോവണം. സ്വപ്നയോടടുത്താൽ

(ഇന്നസ്സഫാ വൽമർവത മിൻ ശആഇരി ല്ലാഹി) (ബഖറ: 158) എന്ന ഖുർആൻ വചനം ഓതൽ സുന്നത്താണ്. 'തീർച്ചയായും സ്വപ്നയും മർവയും മതചിഹ്നങ്ങളായി അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ചതിൽപ്പെട്ടതാകുന്നു,' ഇവിടെയല്ലാതെ ഇത് വേറെയൊരിടത്തും ഓതേണ്ടതില്ല.

ശേഷം കഅബയെ കാണുന്നതുവരെ സ്വപ്നയിലേക്ക് കയറുകയും അതിന് നേരെ തിരിഞ്ഞ് നിന്ന് കൈകൾ ഉയർത്തി താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക. നബി (സ) ഇവിടെ ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

(اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ أَجْرَ وَعَدُوٌّ وَنَصْرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ)

(അല്ലാഹു അക്ബർ അല്ലാഹു അക്ബർ, അല്ലാഹു അക്ബർ, ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു വഹ്ദഹു ലാ ശരീക്ക ലഹു, ലഹുൽ മുൽക്കു വലഹുൽ ഹംദു വഹുവ അലാ കുല്ലി ശൈഇൻ ഖദീർ. ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു വഹ്ദഹു, അൻജസ വഅ്ദഹു, വനസ്വറ അബ്ദഹു വ ഹസമൽ അഹ്സാബ വഹ്ദഹു). "അല്ലാഹു വലിയവൻ, അല്ലാഹു വലിയവൻ, അല്ലാഹു വലിയവൻ. അല്ലാഹുവല്ലാതെ ഒരു ആരാധനുമില്ല, അവൻ ഏകൻ, എല്ലാ ആധിപത്യവും സർവ്വ സ്തുതിയും അവന്നാണ്, അവൻ എല്ലാറ്റിനും കഴിവുള്ളവനാണ്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനുമില്ല, അവൻ ഏകൻ, അവന്റെ കരാർ അവൻ പാലിച്ചു, അവന്റെ അടിമയെ അവൻ സഹായിച്ചു, അവൻ തനിച്ച് സംഘങ്ങളെ പരാജയപ്പെടുത്തി 'അത് മൂന്ന് പ്രാവശ്യം ആവർത്തിക്കുകയും അതിനിടയിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും വേണം.

ശേഷം സ്വപ്നയിൽ നിന്നും ഇറങ്ങി നടക്കുക. അങ്ങനെ പച്ച നിറത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഭാഗത്തെത്തിയാൽ അടുത്ത പച്ച അടയാളം വരെ ഓടുക. സാധ്യമായാൽ മാത്രമേ അപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടതുള്ളൂ, മറ്റുള്ളവർക്കുപ്രദവമുണ്ടാക്കാൻ പാടില്ല. പിന്നീട് മർവയിൽ എത്തുന്നത് വരെ സാധാരണ നിലക്ക് നടന്നാൽ മതി. മർവയിൽ എത്തിയാൽ അതിൽ കയറുകയും ഖിബ്ലക്ക് അഭിമുഖമായി നിന്ന് കൈകളുയർത്തി സ്വപ്നയിൽ പ്രാർത്ഥിച്ചപോലെ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക.

പിന്നീട് വീണ്ടും മർവയിൽ നിന്നിറങ്ങി സ്വപ്നയിലേക്ക് നടക്കുക. നടക്കേണ്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ നടക്കുകയും ധൃതികൂട്ടേണ്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ ധൃതി കൂട്ടുകയും ചെയ്യുക. ശേഷം വീണ്ടും സ്വപ്നയിൽ കയറുകയും ഖിബ്ലയെ അഭിമുഖീകരിച്ച് കൈകളുയർത്തി ആദ്യം പ്രാർത്ഥിച്ച പോലെ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും വേണം. സഅ്യാിന്റെ ബാക്കി

ഭാഗങ്ങളിലൊക്കെ താനിഷ്ടപ്പെടുന്ന ദിക്സുകളും, ഖുർആൻ പാരായണവും ദുആകളും നിർവ്വഹിക്കാവുന്നതാണ്. സ്വപ്നാമർവകളിൽ കയറലും ധൃതിയിൽ നടക്കലുമെല്ലാം സുന്നത്താണ്, നിർബന്ധമല്ല.

സ്വപ്നയിൽ നിന്ന് മർവയിലേക്ക് ഒന്ന്, മർവയിൽ നിന്ന് സ്വപ്നയിലേക്ക് രണ്ട് എന്ന രൂപത്തിൽ ഏഴ് സഅ്യാകൾ പൂർത്തിയാക്കിയാൽ പുരുഷൻ മുണ്ഡനം ചെയ്യുകയോ മുടി മുറിക്കുകയോ ചെയ്യണം. മുണ്ഡനം ചെയ്യലാണ് മുടി മുറിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ഉത്തമം. എന്നാൽ ഹജ്ജ് അടുത്താണെങ്കിൽ വീണ്ടും തലയിൽ മുടി മുളക്കാനുള്ള സമയമില്ല എങ്കിൽ മുതമത്തിന്ന് മുടി മുറിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം. ഹജ്ജിൽ മുണ്ഡനം ചെയ്യാൻ വേണ്ടിയാണ് ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത്. കാരണം ദുൽഹജ്ജ് നാലിന് (ഉറയിൽ നിന്ന്) സ്വപ്നാമർവ വന്നപ്പോൾ അവരോട് മുടി മുറിച്ചുകൊണ്ട് വിരമിക്കാൻ നബി (സ) കൽപ്പിച്ചു.

എന്നാൽ സ്ത്രീ തന്റെ മുഴുവൻ മുടിയിൽ നിന്നും ഒരു വിരൽത്തൂമ്പ് നീളത്തിൽ മുറിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. മുണ്ഡനം ചെയ്യാൻ പാടില്ല. മുണ്ഡനവും മുടിമുറിക്കലും തലയുടെ മുഴുവൻ ഭാഗവും ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: "നിങ്ങളുടെ തലകളെ മുണ്ഡനം ചെയ്തവരായും കൊണ്ട്" (തലയുടെ മുഴുവൻ ഭാഗവും എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് ഈ പ്രയോഗം). അതു പോലെ നബി (സ) തന്റെ തലയുടെ മുഴുവൻ ഭാഗവും മുണ്ഡനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 'നിങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്നും നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക'. എന്ന് അദ്ദേഹം പറയുകയും ചെയ്തു.

ഈ കർമ്മങ്ങളോടെ ഉറ പൂർത്തിയാവുകയും അതിൽ നിന്ന് പൂർണ്ണമായും വിരമിക്കുകയും ചെയ്തു. അതോടെ ഇഹ്റാമിൽ നിഷിദ്ധമായിരുന്ന മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും അയാൾക്ക് അനുവദനീയമായി.

ഉറ: കർമ്മങ്ങൾ ചുരുക്കത്തിൽ

- 1) വലിയ അശുദ്ധിക്ക് കുളിക്കുന്ന പോലെ കുളിക്കുകയും സുഗന്ധം പുരുകയും ചെയ്യുക.
- 2) ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കുക. പുരുഷന് ഒരു ഉടുമുണ്ടും ഒരു തട്ടവും, സ്ത്രീക്ക് അനുവദനീയമായ ഏത് വസ്ത്രവും.
- 3) തൽബിയത്ത് ചൊല്ലലും ത്വവാഹ് വരെ അതിൽ തുടരലും.
- 4) ഹജറുൽ അസ്വദിൽ നിന്നും തുടങ്ങുകയും അതിൽ തന്നെ അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രൂപത്തിൽ, കഅ്ബയെ ഏഴ് ചുറ്റു ത്വവാഹ് ചെയ്യൽ.
- 5) ഇബ്റാഹിം മഖാമിന്റെ പിന്നിൽ രണ്ട് റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കൽ.
- 6) സ്വപ്നയിൽ നിന്നും തുടങ്ങി മർവയിൽ അവസാനിക്കുന്ന വിധം സ്വപ്നാ മർവകിടയിൽ ഏഴ് സഅ്യാ് ചെയ്യൽ.
- 7) പുരുഷന്മാർ മുണ്ഡനം ചെയ്യുകയോ, മുടി മുറിക്കുകയോ ചെയ്യൽ, സ്ത്രീകൾ മുടി മുറിക്കൽ.